

Partiernas svar angående Vattenfall

Frågeställningar

Greenpeace har frågat de olika partierna vad de tycker när det gäller Vattenfall och om de kan ställa sig bakom våra tre krav.

1. **Ett fossilfritt Vattenfall.** Vattenfalls produktion av fossil energi ska fasas ut och alla planer på nya gruvor för att utvinna brunkol stoppas.
2. **Ett hållbart Vattenfall.** Vattenfall ska få ett nytt ägardirektiv som tydliggör att Vattenfall till och med 2030 ska ha ställt om hela sin ägarportfölj till 100 procent förnybar energiproduktion.
3. **Ett klimatsmart Vattenfall.** Vattenfall ska göra en klimatvinst genom att inte skjuta över problemen på andra. Existerande brunkolsverksamhet ska därför inte vara föremål för försäljning utan istället avvecklas.

Detta är en utveckling av den matris som hittas på www.samstaide.se

Socialdemokraterna

Vi kan inte i dagsläget stå bakom några krav på att Vattenfall ska avveckla verksamheten med fossila bränslen eller att Vattenfall ska få nya ägardirektiv som ställer om deras ägarportfölj till 100 procent förnybar energiproduktion senast år 2030. Däremot vill vi, om vi får förtroendet av väljarna att leda landet, titta närmare på hur Vattenfall ska vara ledande i energiomställningen på alla marknader där man är verksam. Här i ingår det att Vattenfall ska ges en tydligare roll och mer kraftfullt bidra till omställningen till förnybar energi. Vattenfall ska kvarstå i statlig ägo och de nuvarande ambitionerna för investeringar i förnybar energi höjas. Företaget ska också ges ett större ansvar för investeringar i ny teknik, i pilot- och demonstrationsanläggningar för förnybara energikällor och i effektivare el-överföring och elanvändning.

Moderaterna

1. **Ett fossilfritt Vattenfall.** Vattenfalls produktion av fossil energi ska fasas ut och alla planer på nya gruvor för att utvinna brunkol stoppas. Kommentar: *De huvudsakliga förvärven av kolkraft skedde 2001-2002. Dessa tillgångar är nu en del av Vattenfall och en komplex utmaning som bolaget måste hantera. Vattenfalls investering i brunkolsverksamhet är så pass omfattande att det krävs en långsiktig ordnad omställning för att undvika omfattande kapitalförstörelse för Vattenfall. De investeringar som Vattenfall nu gör är enbart följdbeslut av de investeringar som gjordes under den tidigare socialdemokratiska regeringen.*
2. **Ett hållbart Vattenfall.** Vattenfall ska få ett nytt ägardirektiv som tydliggör att Vattenfall till och med 2030 ska ha ställt om hela sin ägarportfölj till 100 procent förnybar energiproduktion.

Kommentar: Regeringen har gett Vattenfall i uppdrag att bedriva energiverksamhet så att bolaget är ett av de bolag som leder utvecklingen mot en miljömässigt hållbar energiproduktion. I samband med bolagsstämman 2012 tydliggjorde regeringen att Vattenfall bör fortsätta med investeringar i förnybar energi och minska de delar av produktionen som släpper ut störst mängd koldioxid.

Exakt hur produktionsmixen ser ut från tid till annan lämnar vi till bolaget att bedöma. Att detaljstyra bolaget eller kräva att kolinvesteringar som gjordes under den

socialdemokratiska regeringen avbryts innan de färdigställts skulle innebära en omfattande kapitalförstörelse. Vattenfalls styrelse har själva satt upp ett antal mål för att uppnå en hållbar energiproduktion. Bland annat ska de minska bolagets CO2-exponering till 65 miljoner ton till 2020. Som det ser ut i nuläget kommer bolaget att behöva göra vissa avyttringar för att nå sitt hållbarhetsmål. Sammantaget behöver Vattenfall både minska sina koldioxidutsläpp och öka tillväxttakten i förnybar produktion. Det uttrycks tydligt i bolagets uppdrag och i beslutande målsättningar.

- 3. Ett klimatsmart Vattenfall.** Vattenfall ska göra en klimatvinst genom att inte skjuta över problemen på andra. Existerande brunkolsverksamhet ska därför inte vara föremål för försäljning utan istället avvecklas.

Kommentar: Vattenfall ska ha ett nordiskt fokus och har därför delat upp sin verksamhet i en nordisk och en icke-nordisk del. På längre sikt kan det bli aktuellt att fråga sig om det är rimligt att statens ska äga även den icke-nordiska delen, men det är en komplex fråga då verksamheten är omfattande och svarar för stora ekonomiska värden. En försäljning (eller avveckling, som Greenpeace föreslår) av delar av verksamheten skulle kräva ett brett parlamentariskt stöd, och något sådant finns inte i nuläget.

Miljöpartiet

- 1. Ett fossilfritt Vattenfall.** Vattenfalls produktion av fossil energi ska fasas ut och alla planer på nya gruvor för att utvinna brunkol stoppas.
- 2. Ett hållbart Vattenfall.** Vattenfall ska få ett nytt ägardirektiv som tydliggör att Vattenfall till och med 2030 ska ha ställt om hela sin ägarportfölj till 100 procent förnybar energiproduktion.

Ja. Ska vi klara våra klimatmål måste alla investeringar i brunkol stoppas.

Ja. Miljöpartiet har i riksdagen lagt ett sådant förslag. Vi vill också att Sveriges el- och värmesystem är helt förnybart senast år 2030.

- 3. Ett klimatsmart Vattenfall.** Vattenfall ska göra en klimatvinst genom att inte skjuta över problemen på andra. Existerande brunkolsverksamhet ska därför inte vara föremål för försäljning utan istället avvecklas.

Ja. Miljöpartiet är för en ansvarsfull avveckling som stödjer en omställning för regionen mot förnybar energi.

Folkpartiet

- 1. Ett fossilfritt Vattenfall.** Vattenfalls produktion av fossil energi ska fasas ut och alla planer på nya gruvor för att utvinna brunkol stoppas.
Svar: Vattenfalls produktion och förbränning av fossil energi (finns bara utanför Norden) ska säljas och alla eventuella planer på nya gruvor eller fossileldande kraftverk avbryts.
- 2. Ett hållbart Vattenfall.** Vattenfall ska få ett nytt ägardirektiv som tydliggör att Vattenfall till och med 2030 ska ha ställt om hela sin ägarportfölj till 100 procent förnybar energiproduktion.
Svar: Det viktiga är att energiproduktionen är koldioxidfri. Därför vill folkpartiet att Vattenfall arbetar för att bygga nya kärnkraftsreaktorer. Alternativet baskraft kan annars bli fossilgas. Vind- och solenergi är intermitterande energikällor som inte fullt ut kan agera som baskraft.
- 3. Ett klimatsmart Vattenfall.** Vattenfall ska göra en klimatvinst genom att inte skjuta över problemen på andra. Existerande brunkolsverksamhet ska därför inte vara föremål för försäljning utan istället avvecklas.
Svar: Se svar på fråga 1 och 2

Centerpartiet

1. **Ett fossilfritt Vattenfall.** Vattenfalls produktion av fossil energi ska fasas ut och alla planer på nya gruvor för att utvinna brunkol stoppas.

Vi vill att Sverige inom en generation ska vara ett samhälle med 100 procent förnybar energi fritt från kärnkraft och uranbrytning. För att uppnå det målet är det nödvändigt med ökade investeringar i förnybar energi för alla bolag. Vattenfall ska vara ett ledande företag i omställningen till förnybar energi och investeringar i brunkol är inte ett led i en omställning till hållbar energiproduktion.

2. **Ett hållbart Vattenfall.** Vattenfall ska få ett nytt ägardirektiv som tydliggör att Vattenfall till och med 2030 ska ha ställt om hela sin ägarportfölj till 100 procent förnybar energiproduktion.

Dagens direktiv, som Centerpartiet har drivit fram, slår fast att Vattenfall ska vara ett ledande företag i omställningen mot en hållbar energiproduktion. Vi förväntar oss att bolagets ledning lever upp till det ägardirektiv som finns idag. Om vi ser att så inte görs kan det vara nödvändigt med ytterligare förändringar. Detta är en fråga vi behöver utvärdera.

3. **Ett klimatsmart Vattenfall.** Vattenfall ska göra en klimatvinst genom att inte skjuta över problemen på andra. Existerande brunkolsverksamhet ska därför inte vara föremål för försäljning utan istället avvecklas.

Vi vill reformera den europeiska utsläppshandeln (ETS) så att det blir dyrare att släppa ut koldioxid än vad det är idag. På så sätt kommer det att bli olönsamt att investera i brunkol, som är en av de smutsigaste energikällorna. Vi tror att ett reformerat ETS, i kombination med en försäljning av delar av Vattenfall där pengarna från försäljningen används till att investera i förnybar energi, är ett bra sätt att hantera den problematik som Vattenfall har satt sig självt i.

Vänsterpartiet

1. **Ett fossilfritt Vattenfall.** Vattenfalls produktion av fossil energi ska fasas ut och alla planer på nya gruvor för att utvinna brunkol stoppas.

Svar: Det kan vi ställa oss bakom.

2. **Ett hållbart Vattenfall.** Vattenfall ska få ett nytt ägardirektiv som tydliggör att Vattenfall till och med 2030 ska ha ställt om hela sin ägarportfölj till 100 procent förnybar energiproduktion.

Svar: Det kan vi ställa oss bakom.

3. **Ett klimatsmart Vattenfall.** Vattenfall ska göra en klimatvinst genom att inte skjuta över problemen på andra. Existerande brunkolsverksamhet ska därför inte vara föremål för försäljning utan istället avvecklas.

Svar: Vi vill ha nya ägardirektiv för Vattenfall som gör företaget ledande i klimatomställningen både i Sverige och Europa. Vi är öppna både för avveckling och försäljning av existerande brunkolsverksamhet.

Kristdemokraterna

1. **Ett fossilfritt Vattenfall.** Vattenfalls produktion av fossil energi ska fhas ut och alla planer på nya gruvor för att utvinna brunkol stoppas.

Svar: Ja, Kristdemokraterna verkar för en fossilfri elproduktion. Vi ser att svenska statens engagemang i kolkraft på kontinenten behöver fhas ut.

2. **Ett hållbart Vattenfall.** Vattenfall ska få ett nytt ägardirektiv som tydliggör att Vattenfall till och med 2030 ska ha ställt om hela sin ägarportfölj till 100 procent förnybar energiproduktion.

Svar: Ja, ett hållbart Vattenfall är angeläget för Kristdemokraterna, även om vi har ett mål om ett klimatneutralt Sverige istället för mål om andel förnybart för ett visst bolag något visst år.

3. **Ett klimatsmart Vattenfall.** Vattenfall ska göra en klimatvinst genom att inte skjuta över problemen på andra. Existerande brunkolsverksamhet ska därför inte vara föremål för försäljning utan istället avvecklas.

Svar: Ja, Kristdemokraterna ser att Vattenfall ska fokusera på den klimatsmarta koldioxidsnåla elproduktionen. Problem ska inte skjutas över på andra, men det är inte möjligt för svenska staten att besluta om hur exempelvis tysk mark för all framtid ska nyttjas.

Feministiskt Initiativ

Feministiskt initiativ ställer sig bakom alla tre kraven.